

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 16.9.2011
KOM(2011) 559 slutlig

2010/0312 (COD)

Ändrat förslag

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

**om inrättandet av en utvärderings- och övervakningsmekanism avsedd att kontrollera
tillämpningen av Schengenregelverket**

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

1.1. Förvaltning av Schengensamarbetet – att stärka området utan inre gränskontroller

Vi hänvisar till kommissionens meddelande till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén med titeln *Förvaltning av Schengensamarbetet – att stärka området utan inre gränskontroller* som antas tillsammans med det här förslaget. I det redogör vi för bakgrunden till och syftet med de ändringar som läggs fram i det här förslaget och förklarar ingående hur de ska fungera i praktiken.

1.2. Lagändringar

Den 16 november 2010 antog kommissionen ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättandet av en utvärderingsmekanism avsedd att kontrollera tillämpningen av Schengenregelverket¹. Syftet med det förslaget är att stärka utvärderingsmetoderna för Schengensamarbetet, särskilt genom att samordna uppföljningen genom att de utvärderade medlemsstaterna ombeds att lämna in en handlingsplan för att åtgärda eventuella brister som har upptäckts och att regelbundet rapportera om hur denna handlingsplan genomförs, fram till dess att alla brister har åtgärdats. Om allvarliga brister, som kan påverka säkerhetsnivån i en eller flera medlemsstater, upptäcks ska rådet och Europaparlamentet informeras, och härigenom utövas då tryck från andra berörda på högsta politiska nivå på den medlemsstat som inte följer bestämmelserna.

Varje medlemsstat ska utvärderas minst en gång under varje femårsperiod, men planeringen av detta kan anpassas utifrån de behov och den situation som råder för tillfället. Även oanmälda besök kan förekomma för att kontrollera att alla kompletterande åtgärder genomförs korrekt.

För att erbjuda den rättsliga ram som krävs för att uppfylla det som Europeiska rådet begärde vid sitt möte den 23–24 juni 2011, nämligen att stärka utvärderingssystemet för Schengensamarbetet och införa en skyddsklausul för mycket kritiska situationer när en medlemsstat inte längre kan uppfylla sina skyldigheter enligt Schengenbestämmelserna. Detta förklaras i detalj i det meddelande som nämns i 1.1. Härmed ändrar kommissionen sitt förslag genom att erbjuda ytterligare stöd på unionsnivå och nationell nivå. Man stärker också det stöd som ges av Frontex genom att möjligheten till en unionsmekanism införs för att återinföra gränskontroll vid inre gränser i fall då en medlemsstat konstant underlåter att uppfylla sin skyldighet att kontrollera sitt avsnitt av en yttre gräns, och om omständigheterna är sådana att de utgör ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen och den inre säkerheten inom unionen eller på nationell nivå. Införandet av en sådan mekanism medför att kodexen om Schengengränserna måste ändras. Dessa ändringar läggs fram samtidigt som detta förslag.

Det redogörs i detalj för behovet att ändra den befintliga Schengenutvärderingen i ovannämnda förslag av den 16 november 2010. Även om det förslaget nu ersätts av det föreliggande, är skälen för att lägga fram förslaget desamma nu som i november 2010. Därför

¹ KOM(2010) 624, 16.11.2010.

tar kommissionen inte upp den detaljerade motiveringen i det här ändrade förslaget. Eftersom det ursprungliga förslaget ännu inte har antagits av lagstiftarna (Europaparlamentet har ännu inte antagit en ståndpunkt vid första behandlingen om förslaget (i enlighet med artikel 294.3 i I EUF-fördraget), inkluderas ändringen i den allmänna texten till ursprungsförslaget². Detta förslag är oförändrat utom rörande ändringarna om det stöd som ges medlemsstaterna och ett möjligt återinförande av gränskontroller vid inre gränser (artiklarna 14 och 15 samt en genomgående hänvisning till "övervakning" i texten) samt vissa anpassningar av de genomförandebefogenheter som ges till kommissionen (artiklarna 5, 8, 13 och 17). Dessa anpassningar är nödvändiga för att genomföra denna förordning eftersom de relevanta horisontella bestämmelserna om kommittéförfarandet har ändrats sedan det ursprungliga förslaget lades fram. Detta skedde i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter³. Dessutom görs några ytterligare ändringar i texten, nämligen om Frontex (artikel 6) och Europols uppgifter (artikel 8) och om rapportering till Europaparlamentet och rådet (artikel 19).

2. SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSANALYS

De första diskussionerna om förslaget om Schengenutvärderingen i rådet och Europaparlamentet och parlamentets resolution av den 7 juli 2011⁴ visar att det finns ett brett politiskt stöd för tanken att en välfungerande mekanism måste åtföljas av verktyg som kan avhjälpa allvarliga brister i tillämpningen av Schengenregelverket i en medlemsstat.

I sitt meddelande om migration⁵ föreslog kommissionen att man skulle kunna inrätta en mekanism på EU-nivå som avgör vilka medlemsstater som undantagsvis skulle återinföra den inre gränskontrollen och för hur lång tid. Mekanismen bör bara tillgripas som en sista utväg, fram till dess att andra (nöd-)åtgärder har vidtagits för att stabilisera situationen vid det aktuella yttre gränssnittet antingen på EU-nivå, i en anda av solidaritet, och/eller på nationell nivå, för bättre efterlevnad av de gemensamma reglerna.

Idén välkomnades av rådet (rättsliga och inrikes frågor) den 12 maj 2011 och av Europeiska rådet vid dess möte den 23–24 juni 2011, då det efterlyste en mekanism som "bör införas för att man ska kunna reagera på exceptionella omständigheter som kan äventyra det övergripande Schengensamarbetet, utan att därigenom riskera principen om fri rörlighet för personer".

3. RÄTTSLIGA ASPEKTER PÅ FÖRSLAGET

Detta förslag utgör en utveckling av politiken om inre gränser i enlighet med artikel 77.2 e i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Slopandet av kontrollerna vid de inre gränserna anges i artikel 77 som slutgiltigt mål för ett område utan inre gränser där fri rörlighet för personer inom EU säkerställs i enlighet med artikel 26 i EUF-fördraget. Att avskaffa gränskontrollerna vid de inre gränserna måste åtföljas av åtgärder på området yttre

² Ändringarna är markerade med fetstil och är understrukna.

³ EUT L 55, 28.2.2011, s. 13.

⁴ P7_TA(2011)0336.

⁵ KOM(2011) 248, 4.5.2011.

gränser, viseringspolitik, Schengens informationssystem, uppgiftsskydd, polissamarbete och samarbete i straffrättsliga frågor. En korrekt tillämpning av dessa åtgärder möjliggör ett område utan inre gränskontroller. Utvärdering och övervakning av om dessa åtgärder tillämpas korrekt tjänar därför det främsta politiska målet att möjliggöra ett område utan inre gränskontroller. Åtgärder som syftar till att minska den negativa effekten av kvarvarande allvarliga brister i en medlemsstats tillämpning av Schengenregelverket, även möjligheten att undantagsvis tillfälligt återinföra kontroller vid de inre gränserna som en sista utväg vid sådana omständigheter då bristerna skulle utgöra ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen och inre säkerheten inom unionen eller på nationell nivå, hjälper också till att uppfylla detta grundläggande mål.

Förslaget från november 2010 om att inrätta en utvärderingsmekanism för Schengenregelverket innehåller alla nödvändiga upplysningar om budgetkonsekvenserna. Dessa är oförändrade.

Ändrat förslag

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om inrättandet av en utvärderings- och övervakningsmekanism avsedd att kontrollera tillämpningen av Schengenregelverket

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 77.2 e,

med beaktande av **Europeiska** kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till medlemsstaternas parlament,

i enlighet med ~~förfarandet i artikel 294 i fördraget~~ **det ordinarie lagstiftningsförfarandet**,
och

av följande skäl:

- (1) Schengenområdet utan ~~inre gränskontroller~~ **gränskontroller vid de inre gränserna** bygger på att medlemsstaterna effektivt och ändamålsenligt tillämpar kompletterande åtgärder på områdena yttre gränser, viseringspolitik, Schengens informationssystem, inbegripet uppgiftsskydd, polissamarbete, samarbete i straffrättsliga frågor och kontroll av vapen och narkotika.
- (2) Verkställande kommittén inrättade genom ett beslut den 16 september 1998⁶ en ständig kommitté för utvärdering och genomförande av Schengenkonventionen. Den ständiga kommittén gavs som mandat att kontrollera dels att de stater som vill ansluta sig till Schengenområdet uppfyller alla villkor för avskaffande av ~~kontrollerna vid de inre gränserna~~ **gränskontroller vid de inre gränserna**, dels att de stater som redan genomför Schengenregelverket fullt ut tillämpar reglerna korrekt.
- (3) För att bibehålla ett starkt ömsesidigt förtroende mellan de medlemsstater som ingår i området utan inre gränser och mot bakgrund av behovet att garantera en hög och jämn standard på den praktiska tillämpningen av Schengenregelverket bör man införa en särskild utvärderings- och **övervakningsmekanism** för kontroll av tillämpningen av Schengenregelverket. En sådan mekanism bör bygga på ett nära samarbete mellan kommissionen och dessa medlemsstater.

⁶ EGT L 239, 22.9.2000, s. 138.

- (4) I Haagprogrammet⁷ uppmanas kommissionen ”att, så snart kontrollerna vid de inre gränserna har avskaffats, lägga fram ett förslag om att komplettera den befintliga utvärderingsmekanismen i Schengen med en övervakningsmekanism som ska säkerställa fullt deltagande av medlemsstaternas experter och inbegripa oanmälda inspektioner”.
- (5) I Stockholmsprogrammet⁸ anses att utvärderingen av Schengenområdet även i fortsättningen kommer att vara av central betydelse och att den därför bör förbättras genom att man förstärker Frontex roll på detta område.
- (6) Den utvärderingsmekanism som inrättades 1998 bör därför ses över när det gäller den andra delen av den ständiga kommitténs mandat. Den första delen av den ständiga kommitténs mandat bör fortsätta att tillämpas i enlighet med del I av beslutet av den 16 september 1998.
- (7) Erfarenheterna från det tidigare utvärderingsarbetet visar på ett behov av att ha en samordnad utvärderings- och **övervakningsmekanism** som omfattar alla områden av Schengenregelverket, utom de där det redan finns en särskild utvärderingsmekanism i EU-lagstiftningen.
- (8) Medlemsstaterna bör aktivt delta i utvärderings- och **övervakningsprocessen**. ~~Åtgärder för att genomföra denna förordning bör antas genom förvaltningsförfarandet i enlighet med artikel 4 i rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som ska tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter.~~

I syfte att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter⁹. Mot bakgrund av vad som anges i artikel 2.2. b iii i den förordningen ska granskningsförfarandet vara tillämpligt.

- (9) Utvärderings- och **övervakningsmekanismens** regler i fråga om metoder för utvärderingen, anlitande av högt kvalificerade experter för genomförandet av besök på platsen samt uppföljning av utvärderingsresultaten bör vara verkningsfulla, klara och begripliga. Utvärderingsmetoden bör särskilt omfatta oanmälda besök på platsen som ett komplement till de förhandsanmälda besöken, särskilt i fråga om gränskontroller och visering.
- (10) Utvärderings- och **övervakningsmekanismen** bör också omfatta granskning av den berörda lagstiftningen om avskaffande av kontroller vid de inre gränserna och kontroller inom nationellt territorium. På grund av dessa bestämmelsers särskilda natur och det faktum att de inte påverkar medlemsstaternas inre säkerhet bör de aktuella besöken på platsen skötas helt och hållet av kommissionen.

⁷ EUT C 53, 3.3.2005, s. 1 (punkt 1.7.1).

⁸ Rådets dokument 17024/09, som antogs av Europeiska rådet den 10–11 december 2009.

⁹ EUT L 55, 28.2.2011, s. 13.

- (11) Utvärderingen **och övervakningen** bör särskilt uppmärksamma att de grundläggande rättigheterna respekteras vid tillämpningen av Schengenregelverket.
- (12) Genom utvärderingen ska det garanteras att medlemsstaterna tillämpar Schengenbestämmelserna effektivt och i överensstämmelse med grundläggande principer och regler. Därför omfattar utvärderingen all tillämplig lagstiftning och all operativ verksamhet som bidrar till att området utan gränskontroller vid de inre gränserna fungerar väl.**
- (1213)** Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser¹⁰ (nedan kallad *Frontex*) bör bistå vid genomförandet av utvärderingsmekanismen, särskilt genom riskanalyser i frågor som rör de yttre gränserna. Frontex bör också vara redo att i vissa fall bistå med expertis i samband med de besök på platsen som utförs vid de yttre gränserna.
- (14) Utvärderings- och övervakningsmekanismen bör också göra det möjligt att åtgärda allvarliga brister i tillämpningen av Schengenregelverket genom att kommissionen ger lämpligt tekniskt stöd med hjälp av Frontex, Europol eller andra berörda europeiska organ. Som en sista utväg vid sådana omständigheter då bristerna skulle utgöra ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen och inre säkerheten inom unionen eller på nationell nivå, bör det vara möjligt att undantagsvis återinföra kontroller vid de inre gränserna under den tid som är nödvändig för att minska den negativa inverkan av bristerna.**
- (1315)** Medlemsstaterna bör försäkra sig om att de experter som ställs till förfogande för besöken på platsen har den erfarenhet och har genomgått den särskilda utbildning som krävs för ändamålet. Lämplig utbildning bör anordnas av berörda organ, till exempel Frontex, och medlemsstaterna bör inom ramen för befintliga finansiella instrument eller en vidareutveckling av dessa erbjuda ekonomiskt stöd för att anordna utbildning som är särskilt inriktad på utvärdering av Schengenregelverket.
- (1416)** I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokollet om Danmarks ställning, som är fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning, som därmed inte är bindande för eller tillämplig på Danmark. Eftersom denna förordning bygger på Schengenregelverket enligt bestämmelserna i avdelning V, del 3 av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, bör Danmark, i enlighet med artikel 4 i protokollet, inom en tid av sex månader efter antagandet av denna förordning besluta huruvida man ska genomföra förordningen i sin nationella lagstiftning.
- (1517)** Denna förordning utgör en utveckling av bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Förenade kungariket inte deltar i enlighet med rådets beslut 2000/365/EG av den 29 maj 2000 om en begäran från Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket¹¹. Förenade kungariket deltar därför inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig i Förenade kungariket.

¹⁰ Rådets förordning (EG) nr 2007/2004 av den 26 oktober 2004, EUT L 349, 25.11.2004, s. 1.

¹¹ EGT L 131, 1.6.2000, s. 43.

(1618) Denna förordning utgör en vidareutveckling av bestämmelserna i Schengenregelverket i vilka Irland inte deltar, i enlighet med rådets beslut 2002/192/EG av den 28 februari 2002 om Irlands begäran om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket¹². Irland deltar därför inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig i Irland.

(1719) När det gäller Norge och Island utgör denna förordning en vidareutveckling av Schengenregelverket i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket¹³.

(1820) När det gäller Schweiz utgör denna förordning en vidareutveckling av bestämmelser i Schengenregelverket i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket¹⁴.

(1921) När det gäller Liechtenstein utgör denna förordning en vidareutveckling av bestämmelserna i Schengenregelverket i enlighet med protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket¹⁵.

(2023) När det gäller Cypern utgör denna förordning en rättsakt som bygger på Schengenregelverket eller som på annat sätt har samband med detta i den mening som avses i artikel 3.2 i 2003 års anslutningsakt.

(2124) När det gäller Bulgarien och Rumänien utgör denna förordning en rättsakt som bygger på Schengenregelverket eller som på annat sätt har samband med detta i den mening som avses i artikel 4.2 i 2005 års anslutningsakt.

(2225) Experter från Cypern, Bulgarien och Rumänien bör dock delta i utvärderingen av alla delarna av Schengenregelverket.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

Genom denna förordning inrättas en mekanism för att utvärdera **och övervaka** tillämpningen av Schengenregelverket i de medlemsstater där det tillämpas fullt ut.

¹² EGT L 64, 7.3.2002, s. 20.

¹³ EGT L 176, 10.7.1999, s. 36.

¹⁴ EUT L 53, 27.2.2008, s. 52.

¹⁵ EUT L **160, 18.6.2011, s. 19.**

Experter från de medlemsstater som, i enlighet med relevant anslutningsakt ännu inte fullt ut tillämpar Schengenregelverket bör dock delta i utvärderingen **och övervakningen** av alla delar av det.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning avses med

Schengenregelverket: bestämmelserna inom Schengenregelverket såsom det införlivats inom Europeiska unionens ramar genom det protokoll som bifogas fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, samt de akter som bygger på detta regelverk eller på annat sätt står i samband med det.

Artikel 3

Skyldigheter

1. Kommissionen ska ansvara för genomförandet av denna utvärderings- och övervakningsmekanism i nära samarbete med medlemsstaterna och med stöd från europeiska organ i enlighet med denna förordning.
2. Medlemsstaterna ska samarbeta med kommissionen för att ge den möjlighet att utföra de uppgifter som den anförtros genom denna förordning. De ska också samarbeta med kommissionen vid förberedelserna av en utvärdering, vid besöken på platsen, vid rapportering och uppföljning.

Artikel 4

Utvärderingar

Utvärderingarna kan ha formen av frågeformulär och besök på platsen. Båda dessa åtgärder kan kompletteras med presentationer från den utvärderade medlemsstatens sida inom det område som respektive utvärdering gäller. Besök på platsen och frågeformulär kan användas var för sig eller i kombination, beroende på den medlemsstat eller det område som utvärderas. Det får förekomma både förhandsanmälda och oanmälda besök på platsen.

Artikel 5

Flerårigt program

1. Kommissionen ska i nära samarbete med samordningsgruppen anta ett flerårigt utvärderingsprogram för en period på fem år ~~i enlighet med det förfarande som anges i artikel 15.2~~. Programmet ska antas minst sex månader före ingången av påföljande femårsperiod. **Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 17.2.**

2. Det fleråriga programmet ska innehålla en förteckning över de medlemsstater som ska utvärderas varje år. Varje medlemsstat ska utvärderas minst en gång under varje femårsperiod. Beslut om i vilken ordning medlemsstaterna ska utvärderas ska grundas på en riskanalys där hänsyn tas till migrationstrycket, inre säkerhet, den tid som har förflutit sedan den senaste utvärderingen av respektive medlemsstat samt behovet av en balans mellan de olika ämnesområden inom Schengenregelverket som behöver utvärderas.
3. Om så krävs får det fleråriga programmet justeras enligt förfarandet i punkt 1.

Artikel 6

Riskanalys

1. Frontex ska till kommissionen senast den 30 september varje år överlämna en riskanalys som ska ta hänsyn till migrationstrycket och innehålla rekommendationer om prioriterade utvärderingar under nästa år. I rekommendationerna ska det anges vilka enskilda avsnitt av den yttre gränsen och vilka enskilda gränsövergångsställen som bör utvärderas under nästa år, inom ramen för det fleråriga programmet. Kommissionen ska låta medlemsstaterna ta del av denna riskanalys.
2. Frontex ska inom samma tidsfrist som anges i punkt 1 överlämna en separat riskanalys till kommissionen, med rekommenderade prioriteringar för de utvärderingar som ska genomföras i form av oanmälda besök på platsen under nästa år. Dessa rekommendationer får gälla vilken region och vilket specifikt ämnesområde som helst, och ska innehålla en förteckning över minst tio avsnitt av den yttre gränsen och minst tio enskilda gränsövergångsställen. **Kommissionen får vid vilken tidpunkt som helst begära att Frontex ska göra en riskanalys och rekommendera vilka utvärderingar som ska genomföras i form av oanmälda besök på platsen.**

Artikel 7

Frågeformulär

1. Kommissionen ska senast den 15 augusti året före sända ett standardfrågeformulär till medlemsstaterna som ska utvärderas under påföljande år. Frågeformulären ska behandla den berörda lagstiftningen, de organisatoriska och tekniska resurser som finns till handa för genomförandet av Schengenregelverket samt statistik inom det ämnesområde som berörs av utvärderingen.
2. Medlemsstaterna ska meddela kommissionen sina svar på frågeformuläret inom sex veckor från det att formuläret har skickats ut. Kommissionen ska göra informationen tillgänglig för de övriga medlemsstaterna.

Artikel 8

Årsprogram

1. Med utgångspunkt i den riskanalys som utarbetas av Frontex enligt artikel 6, svaren på det frågeformulär som det hänvisas till i artikel 7 och, när det är lämpligt, **Europol eller** andra relevanta källor, ska kommissionen fastställa ett årsprogram för utvärderingarna; detta ska ske senast den 30 november året innan programmet ska börja gälla. I ett årsprogram kan det anges att man ska utvärdera
 - hur en enskild medlemsstat tillämpat Schengenregelverket, såsom tidigare har preciserats i det fleråriga programmet, och
där så är relevant,
 - hur särskilda delar av Schengenregelverket tillämpats i flera medlemsstater (tematiska utvärderingar),
 - hur Schengenregelverket tillämpats av en grupp medlemsstater (regionala utvärderingar).
2. ~~Programmets första avsnitt, som antagits i enlighet med förfarandet i artikel 15.2, ska förteckna de medlemsstater som ska utvärderas under nästa år i enlighet med det fleråriga programmet. Detta avsnitt ska förteckna de områden som ska utvärderas och besök på platsen. Detta avsnitt ska antas av kommissionen. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 17.2.~~
3. Kommissionen ska sammanställa en andra del av programmet, som ska innehålla en förteckning över de oanmälda besök på platsen som ska utföras under nästa år. Denna del ska betraktas som konfidentiell och dess innehåll får således inte komma till medlemsstaternas kännedom.
4. Om så krävs får årsprogrammet justeras enligt förfarandena i punkterna 2 och 3.

Artikel 9

Förteckning över experter

1. Kommissionen ska upprätta en förteckning över de experter som medlemsstaterna har utsett att delta i besöken på platsen. Förteckningen ska överlämnas till medlemsstaterna.
2. Medlemsstaterna ska ange specialområden för varje expert, ~~med hänvisning till de ämnesområden som förtecknas i bilagan till denna förordning.~~ Medlemsstaterna ska snarast meddela kommissionen eventuella förändringar.
3. Medlemsstaterna ska också ange vilka experter som kan ställas till förfogande för oanmälda besök på platsen enligt villkoren i artikel 10.5.
4. Experterna ska ha lämpliga kvalifikationer för ändamålet, inklusive gedigna teoretiska kunskaper och praktiska erfarenheter inom de områden som utvärderingsmekanismen omfattar samt goda kunskaper om principer, förfaranden och tekniker för utvärdering; de ska också ha förmågan att kommunicera effektivt på ett gemensamt språk.

5. Medlemsstaterna ska se till att de experter som de utser uppfyller kraven i föregående punkt och ska ange vilken utbildning experterna har genomgått. Medlemsstaterna ska också se till att experterna genomgår fortbildning, så att de även fortsättningsvis uppfyller dessa krav.

Artikel 10

Expertgrupper med ansvar för besök på platsen

1. Besöken på platsen ska genomföras av expertgrupper som utses av kommissionen. Dessa grupper ska vara sammansatta av personer som ingår i den förteckning över experter som avses i artikel 9 samt av en eller flera ~~tjänstemän från~~ **företrädare för** kommissionen. Kommissionen ska **anstränga sig för att** se till att varje expertgrupp är väl balanserad i fråga om medlemmarnas kompetensområden och geografiska hemvist. En expert som utses av en medlemsstat får inte delta i besök på platsen i den medlemsstat där han eller hon är verksam.
2. Kommissionen ~~får~~ **ska** uppmana Frontex, **och när så är lämpligt**, Europol, Eurojust eller andra relevanta europeiska organ att utse en egen företrädare att delta som observatör vid ett besök som avser ett område som omfattas av deras mandat.
3. I ett förhandsanmält besök på platsen får högst åtta experter (inklusive observatörer) delta, och i ett oanmält besök högst sex experter.
4. Vid förhandsanmälda besök ska de medlemsstater vars experter utsetts enligt punkt 1 få ett meddelande från kommissionen senast fyra veckor innan besöket ska äga rum. Medlemsstaterna ska därefter inom en vecka meddela om experterna i fråga är tillgängliga.
5. Vid oanmälda besök ska de medlemsstater vars experter utsetts enligt punkt 1 få ett meddelande från kommissionen senast en vecka innan besöket ska äga rum. Medlemsstaterna ska därefter inom 48 timmar meddela om experterna i fråga är tillgängliga.
6. De ledande experterna för besök på platsen ska bestå av en ~~tjänsteman från~~ **företrädare för** kommissionen och en expert från en medlemsstat, vilka gemensamt ska utses av medlemmarna i expertgruppen innan besöket på platsen.

Artikel 11

Genomförandet av ett besök på platsen

1. De expertgrupper som genomför besök på platsen ska vidta alla förberedelser som behövs för att se till att besöken blir effektiva, leder till korrekta resultat och genomförs på ett konsekvent sätt.
2. De berörda medlemsstaterna ska se till att
 - medlemsstaterna meddelas minst två månader före ett förhandsanmält besök,

- minst 48 timmar före ett oanmält besök.
- 3. Medlemmarna i den expertgrupp som genomför besöket ska bära på sig en identitetshandling där det anges att de har befogenhet att genomföra besök på platsen för Europeiska unionens räkning.
- 4. Den berörda medlemsstaten ska se till att medlemmarna i expertgruppen direkt kan vända sig till rätt personer. Den ska ge expertgruppen tillgång till alla områden, lokaler och handlingar som behövs för utvärderingen. Den ska se till att expertgruppen kan fullgöra sitt uppdrag att granska den verksamhet som är föremål för utvärderingen.
- 5. Den berörda medlemsstaten ska på alla sätt som ligger inom dess rättsliga befogenheter bidra till genomförandet av expertgruppens uppgift.
- 6. Inför oanmällda besök på platsen ska kommissionen i förväg meddela den berörda medlemsstaten namnen på medlemmarna i expertgruppen. Den berörda medlemsstaten ska utse en kontaktpunkt för de praktiska arrangemangen kring besöket på platsen.
- 7. Medlemsstaterna ska ansvara för sina respektive experters resor och logi i praktiskt hänseende. Kostnaderna för resor och logi för de experter som deltagit i besöken ska ersättas av kommissionen.

Artikel 12

Kontroll av den fria rörligheten för personer över de inre gränserna

Trots vad som sägs i artikel 10 ska de expertgrupper som genomför oanmällda besök på platsen för att bekräfta att gränskontrollerna vid de inre gränserna är avskaffade endast bestå av tjänstemän från **företrädare för** kommissionen.

Artikel 13

Utvärderingsrapporter

1. Efter varje utvärdering ska en rapport sammanställas. **Utvärderings**rapporten ska baseras på resultaten av besöket på platsen och svaren på frågeformuläret.
 - Om utvärderingen bygger på enbart ett frågeformulär eller ett oanmält besök ska rapporten sammanställas av kommissionen.
 - I fråga om förhandsanmällda besök på platsen ska rapporten sammanställas av expertgruppen medan besöket genomförs. ~~Tjänstemannen från kommissionen~~ **Kommissionens företrädare** ska ha det övergripande ansvaret för sammanställandet av rapporten, samt för dess integritet och kvalitet. Vid oenighet ska expertgruppen sträva efter att nå en kompromiss. Skiljaktiga meningar får redovisas i rapporten.

2. Rapporten ska innehålla en analys av kvalitativa, kvantitativa, operativa, administrativa och organisatoriska aspekter beroende på vad som är lämpligt i det enskilda fallet, och alla brister och svagheter som konstaterats under utvärderingen ska anges. Rapporten ska innehålla rekommendationer till åtgärder för att avhjälpa bristerna och tidsfrister för när var och en av dessa åtgärder ska vara genomförd.
3. Varje resultat i rapporten ska placeras i någon av följande kategorier:
 - Full efterlevnad.
 - Efterlevnad, men förbättringar är nödvändiga.
 - Otillräcklig efterlevnad.
4. Kommissionen ska delge medlemsstaten **utkastet till rapport** inom sex veckor efter besöket på platsen eller efter att den har mottagit svaren på frågeformuläret, beroende på vilketdera som genomförts. Den berörda medlemsstaten ska lämna sina synpunkter på rapporten inom två veckor.
5. Kommissionens ~~expert~~ ska lägga fram **utkastet till rapport** och svaret från medlemsstaten till den kommitté som inrättats i enlighet med artikel 15 ~~15~~ **17**. Medlemsstaterna uppmanas att lämna synpunkter på svaren till frågeformuläret, **utkastet till rapport** och synpunkterna från den berörda medlemsstaten.

På grundval av detta ska kommissionen besluta om utvärderingsrapporten och de rekommendationer som gäller klassificeringen av de observationer som det hänvisas till i punkt 3 ska antas av kommissionen i enlighet med förfarandet i artikel 15.2. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 17.2.

Inom en månad efter det att den berörda medlemsstaten har mottagit rapporten ska den för kommissionen lägga fram en handlingsplan för hur eventuella svagheter som har konstaterats ska avhjälpas.

Efter samråd med expertgruppen ska kommissionen redogöra för sin bedömning av den föreslagna handlingsplanen för den kommitté som inrättats i enlighet med artikel ~~15~~**17** **inom en månad från det att handlingsplanen har mottagits från medlemsstaten.** Medlemsstaterna ska uppmanas att lämna sina synpunkter på handlingsplanen.

6. Den berörda medlemsstaten ska rapportera till kommissionen om genomförandet av handlingsplanen inom sex månader efter det att den har tagit emot **utvärderings**rapporten, och ska därefter fortsätta att avlägga sådana rapporter var tredje månad fram till dess att handlingsplanen är helt genomförd. Beroende på hur allvarliga de konstaterade svagheterna är och vilka åtgärder som vidtagits för att avhjälpa dem ~~kan kommissionen besluta om förhandsanmälda eller oanmälda besök på platsen i enlighet med förfarandet i artikel 15.2 för att kontrollera att handlingsplanen har genomförts. Kommissionen ska kommissionen besluta om anmälda besök för att kontrollera att handlingsplanen genomförs. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som~~

avses i artikel 17.2. Kommissionen kan också besluta om oanmälda besök på platsen.

Kommissionen ska regelbundet informera den kommitté som inrättats i enlighet med artikel ~~15~~ 17 om genomförandet av handlingsplanen.

7. Om ett besök på platsen avslöjar en allvarlig brist som bedöms ha en väsentlig inverkan på säkerheten i en eller flera medlemsstater ska kommissionen, på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat, underrätta rådet och Europaparlamentet så snart som möjligt.

Artikel 14

Åtgärder vid de yttre gränserna och stöd från Frontex

1. Om allvarliga brister i kontrollerna vid de yttre gränserna eller återvändandeförfaranden påvisas i utvärderingsrapporten och för att garantera att rekommendationerna i artikel 13.5 uppfylls, kan kommissionen besluta att begära att den utvärderade medlemsstaten ska vidta specifika åtgärder, vilka kan vara en eller flera av följande:

- Mobilisering av europeiska gränsbevakningsteam i enlighet med Frontexförordningen.
- Överlämnande av strategiska beslut om riskbedömning och planer på användning av material för godkännande till Frontex.
- Stängning av en viss gränsstation för en begränsad tidsperiod tills svagheter har åtgärdats.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 17.2.

2. Kommissionen ska regelbundet informera den kommitté som har inrättats i enlighet med artikel 17 om framstegen i genomförandet av de åtgärder som avses i punkt 1 och om hur de bidrar till att avhjälpa de fastställda bristerna.

Artikel 15

Allvarliga brister i samband med yttre gränskontroller eller återvändandeförfaranden

1. Trots vad som sägs om den sexmånadersperiod som gäller för rapportering av genomförandet av en handlingsplan som avses i artikel 13.6, ska, om det i den utvärderingsrapport som avses i artikel 13.5 dras slutsatsen att den utvärderade medlemsstaten allvarligt underlåter sin skyldighet att utföra yttre gränskontroll eller återvändandeförfaranden, den utvärderade medlemsstaten rapportera om genomförandet av handlingsplanen inom tre månader från det att utvärderingsrapporten har mottagits.

2. Om kommissionen finner att situationen kvarstår efter den tremånadersperiod som avses i punkt 1 ska artiklarna 23, 23a och 26 i kodexen om Schengengränserna tillämpas.

*Artikel 14 **16***

Känsliga uppgifter

Expertgrupperna ska betrakta alla uppgifter som de samlar in under utförandet av sitt uppdrag som konfidentiella. De rapporter som ställs samman efter besöken på platsen ska betraktas som handlingar för begränsad spridning. Kommissionen ska, efter samråd med den berörda medlemsstaten, besluta vilken del av rapporten som får offentliggöras.

Artikel 15

~~Kommittéförfarande~~

- ~~1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté som ska bestå av företrädare för medlemsstaterna och ha en företrädare för kommissionen som ordförande.~~
- ~~2. När det hänvisas till denna punkt ska artiklarna 4, 7 och 8 i beslut 1999/468/EG tillämpas.~~

Artikel 17

Kommittéförfarande

- 1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Den kommittén ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.**
- 2. När det hänvisas till denna punkt, ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.**

*Artikel 16 **18***

Övergångsbestämmelser

1. Det första fleråriga programmet i enlighet med artikel 5 och det första årsprogrammet i enlighet med artikel 8 ska fastställas sex månader efter det att denna förordning träder i kraft. Båda dessa program ska börja löpa ett år efter det att denna förordning har trätt i kraft.
2. Den första riskanalys som sammanställs av Frontex i enlighet med artikel 6 ska läggas fram till kommissionen senast tre månader efter det att denna förordning har trätt i kraft.
3. Medlemsstaterna ska utse sina respektive experter i enlighet med artikel 9 senast tre månader efter det att denna förordning har trätt i kraft.

Artikel ~~17~~ 19

Uppgifter till Europaparlamentet och rådet

Kommissionen ska underrätta Europaparlamentet och rådet om de rekommendationer som kommissionen antagit i enlighet med artikel 13.5.

Artikel ~~18~~ 20

Rapport till Europaparlamentet och rådet

Kommissionen ska årligen lägga fram en rapport till rådet och Europaparlamentet om de utvärderingar som har genomförts enligt denna förordning. Rapporten ska offentliggöras och ska innehålla

- uppgifter om de utvärderingar som har genomförts under det föregående året, och
- slutsatser från varje utvärdering och en beskrivning av hur åtgärderna för att avhjälpa brister har framskridit.

Artikel ~~19~~ 21

Upphävande

I den verkställande kommitténs beslut av den 16 september 1998 om inrättande av en ständig kommitté för utvärdering och genomförande av Schengenkonventionen (SCH/Com-ex (98) 26 def) ska del II, med rubriken ”Tillämpningskommitté för stater som redan tillämpar konventionen”, upphävas ett år efter det att denna förordning har trätt i kraft.

Artikel ~~20~~ 22

Rådet får besluta att sådana Schengenutvärderingar som avses i anslutningsakter som ingåtts efter ikraftträdandet av denna förordning ska genomföras i enlighet med denna förordning.

Artikel ~~21~~ 23

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna i enlighet med ~~fördraget om Europeiska unionens funktionssätt~~ **fördragen**.

Utfärdad i Bryssel den

*På Europaparlamentets vägnar
Ordförande*

*På rådets vägnar
Ordförande*